

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

επί του σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών
με τίτλο: «Αναμόρφωση του Πειθαρχικού Δικαίου των Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων, των Υπαλλήλων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και των Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων».

I. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.

Παρατήρηση 1^η:

Το υπό κρίση Νομοσχέδιο, δυστυχώς ακολουθεί πιστά τη δομή των προγενέστερων Νόμων (4057/2012 και 3528/2007), με αποτέλεσμα να διατηρείται η ίδια έλλειψη λογικής αλληλουχίας μεταξύ των διατάξεων, που επί σειρά ετών έχει ταλαιπωρήσει τη Δημόσια Διοίκηση, δυσχεραίνοντας σημαντικά τόσο την κατανόηση των διατάξεων όσο και την εφαρμογή των ρυθμίσεών του.

Είναι αναμφισβήτητο, ότι το Πειθαρχικό Δίκαιο απευθύνεται σε όλους τους Δημοσίους Υπαλλήλους, ασχέτως κατηγορίας και εκπαιδεύσεως και ως εκ τούτου οφείλει να είναι απλό, συνεκτικό και απόλυτα κατανοητό, κατά τρόπο, ώστε αφενός ο Δημόσιος Υπάλληλος να είναι σε θέση να γνωρίζει τις υποχρεώσεις αλλά και τα δικαιώματά του και αφετέρου να μην καταλείπεται κανένα περιθώριο δυσερμηνείας, παρερμηνείας ή διατύπωσης διαφορετικών νομικών απόψεων.

Για παράδειγμα, το άρθρο 116 του ισχύοντος (αλλά και του προτεινόμενου σχεδίου) προβλέπει τα πειθαρχικά όργανα, ενώ το άρθρο 126 ρυθμίζει το προγενέστερο στάδιο της πειθαρχικής διαδικασίας, που είναι η διενέργεια Ενόρκου Διοικητικής Εξετάσεως. Το άρθρο 113 προβλέπει τη λήξη της πειθαρχικής ευθύνης, τη στιγμή, που η διαδικασία και ο τρόπος επιβολής των πειθαρχικών ποινών προβλέπεται σε μεταγενέστερα άρθρα.

Όσο και εάν η παρατήρηση αυτή φαίνεται εκ πρώτης όψεως καθαρά τεχνική, στην πραγματικότητα αποτελεί κομβικής σημασίας αξίωση ενός δημοκρατικού πολιτεύματος η ορθή νομοθέτηση σε όλες της τις εκφάνσεις.

Παρατήρηση 2^η:

Με το προτεινόμενο Νομοσχέδιο, καταργούνται τα Πειθαρχικά Συμβούλια, που λειτουργούν ήδη και πλέον δημιουργείται ένα Πειθαρχικό Συμβούλιο υπό την μορφή σώματος, στην πραγματικότητα, που στελεχώνεται από 50 εκπροσώπους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.).

Κατ' αρχήν πρέπει να τονιστεί, ότι η Νομολογία αντιμετωπίζει με ευρύτητα την παρ.4 του άρθρου 103 του Συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο έκφραση της μονιμότητας είναι η διενέργεια υπηρεσιακών μεταβολών (απόλυση, μετάθεση κ.λπ.) μόνο κατόπιν γνώμης Συμβουλίου, που συγκροτείται τουλάχιστον κατά τα 2/3 από μόνιμους Δημοσίους Υπαλλήλους. Έτσι, η Νομολογία έχει δεχτεί ως κρίσιμο στοιχείο την αντικειμενικότητα των Μελών του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, αποδεχόμενη, ότι πέραν των τακτικών Δημοσίων Υπαλλήλων που απολαμβάνουν της συνταγματικής προστασίας της μονιμότητας στο ποσοστό των δύο τρίτων (2/3) των Μελών του μπορούν να συναριθμούνται δικαστές, που απολαμβάνουν κατά το Σύνταγμα ισοβιότητας και Μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) ή και Μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού των Πανεπιστημίων, που είναι μόνιμοι Δημόσιοι λειτουργοί (αντί πολλών ΣτΕ 327/2012, 474/1991, 585/2008, 274/2007 κα).

Η εν λόγω Νομολογία, βεβαίως, αφορούσε στη συμμετοχή των εν λόγω Δημοσίων λειτουργών, μαζί με τα λοιπά Μέλη της συνθέσεως του Πειθαρχικού Συμβουλίου και θα αποτελέσει, προφανώς, ζήτημα, που θα κριθεί από το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, το γεγονός δηλαδή ότι πλέον τα εν λόγω Πειθαρχικά Συμβούλια, απαρτίζονται μόνο από έμμισθους Δημόσιους λειτουργούς, ήτοι Μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) Σε κάθε περίπτωση, βεβαίως, η εν λόγω σύνθεση, εγείρει ένα πρόσθετο νομικό ζήτημα, το οποίο είναι βέβαιο, ότι θα απασχολήσει τη Νομολογία στα επόμενα χρόνια και συνδέεται με την αρχή της αμεροληψίας, ως αρχή διοικητικής οργάνωσης.

Συγκεκριμένα, η αρχή της αμεροληψίας αποτελεί έκφανση της συνταγματικής αρχής του Κράτους Δικαίου (ΣτΕ 2318/2007, 2364/2006, 1582/2010, 915/2014, 1237/2017, 1181/2019) και της δίκαιης δίκης, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 6, παρ.1 της ΕΣΔΑ (ΣτΕ 894/2007, 2522/2000), συνιστά δε και γενική αρχή του Διοικητικού Δικαίου. Αποτελεί έννοια συνώνυμη της δικαιοσύνης, της ευθύτητας και της αντικειμενικότητας, του μη επηρεασμού της γνώμης ή κρίσης από υποκειμενικούς παράγοντες¹. Επιπλέον η αρχή της αμεροληψίας συνδέεται με τις αρχές της ισότητας, της ουδετερότητας και της ανεξαρτησίας. Η μεροληπτική διοικητική δράση παραβιάζει εξ ορισμού την αρχή της ισότητας των διοικουμένων. Σε επίπεδο διοικητικών οργάνων η ανεξαρτησία συνδέεται με την όψη της αντικειμενικής (θεσμικής) αμεροληψίας και προς ενίσχυση τούτου σύμφωνα με τη Νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας τα διοικητικά όργανα οφείλουν «να παρέχουν τα εχέγγυα αμερόληπτης κρίσης»².

¹Χ. Τσιλιώτη, Η αρχή της αμεροληψίας της Διοίκησης και ο αποκλεισμός της συμμετοχής στο πειθαρχικό συμβούλιο του εισηγητή ή του προσώπου, που άσκησε πειθαρχική δίωξη κατά πειθαρχικώς διωκόμενου. Με αφορμή τις ΣτΕ 3407/2008 και ΣτΕ 3035/2009 (Γ' Τμήμα επταμ.), ΘΠΔΔ 2011, σ.588 επ

²ΣΕ 1976, 2050/1972, ΣΕ 869, 876, 1525, 2088, 2660, 3163, 3213, 3557/1977

Η αρχή της αμεροληψίας αντιμετωπίζεται υπό διττή έννοια: Ως αρχή Διοικητικής οργάνωσης και ως αρχή Διοικητικής δράσης³. Ως αρχή Διοικητικής οργάνωσης οριοθετεί τις νομοθετικές επιλογές προς αποτροπή του ενδεχόμενου σώρευσης αλληλοεμπλεκόμενων αρμοδιοτήτων στο ίδιο διοικητικό όργανο ενώ ως αρχή διοικητικής δράσης επιβάλλει στα διοικητικά όργανα τον δεοντολογικό κανόνα, να εδράζουν την κρίση τους σε αντικειμενικά δεδομένα.

Το άρθρο 100^Α του Συντάγματος προβλέπει: «Νόμος ορίζει τα σχετικά με τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, καθώς και τα σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών και υπαλλήλων, που υπηρετούν σε αυτό. Στην αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ανήκουν ιδίως η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου και η αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου ή ο συμβιβασμός σε διαφορές με αυτό. Στο κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 88 παράγραφοι 2 και 5 και 90 παράγραφος 5».

Σε εφαρμογή της ως άνω διατάξεως εξεδόθη ο Νόμος 4831/2021 «Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) και κατάσταση των λειτουργών και των υπαλλήλων του και άλλες διατάξεις». Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ως άνω Νόμου προβλέπεται: «Το Ν.Σ.Κ. αποτελεί ενιαία ανώτατη Αρχή του Κράτους, υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών και εδρεύει στην Αθήνα. Αποστολή του, σύμφωνα με το άρθρο 100Α του Συντάγματος, είναι ιδίως, η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου, η αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου ή ο συμβιβασμός σε διαφορές με αυτό. Στα μέλη του ΝΣΚ, που είναι μόνιμοι ανώτατοι δημόσιοι λειτουργοί, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι παρ. 2 και 5 του άρθρου 88 και η παρ. 5 του άρθρου 90 του Συντάγματος».

Το άρθρο 4 του ιδίου ως άνω Νόμου περιγράφει τις αρμοδιότητες του Ν.Σ.Κ. ως εξής: «1. Στην αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ανήκει η νομική υποστήριξη του Κράτους και ιδίως: α) η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση ενώπιον των εθνικών, ενωσιακών και διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων, καθώς και ενώπιον των εθνικών και διεθνών διαιτητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, β) η έκδοση γνωμοδοτήσεων σε ερωτήματα της Διοίκησης, γ) η αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, δ) ο δικαστικός και εξώδικος συμβιβασμός του Δημοσίου, ε) η γνωμοδότηση για την υπαγωγή διαφορών του Δημοσίου σε διαιτησία, όταν αυτό δεν προβλέπεται από ειδικές διατάξεις, η επεξεργασία της ρήτηρας διαιτησίας σε συμβάσεις του Δημοσίου και ο ορισμός των διαιτητών του, στ) η νομική συνδρομή της Διοίκησης κατά την κατάρτιση συμβάσεων, ζ) η νομοτεχνική υποστήριξη της Διοίκησης κατά την κατάρτιση σχεδίων νόμων ή κανονιστικών πράξεων, η) η εισήγηση προς τους αρμόδιους υπουργούς της θέσπισης

³Β. Τζέμος εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Οργανωτικό Διοικητικό Δίκαιο, 2013, σελ. 25 επ.

διατάξεων αναγκαίων για την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος και θ) η νομική υποστήριξη της Ελληνικής Δημοκρατίας στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε κάθε άλλο ενωσιακό ή διεθνές όργανο ή οργανισμό, πλέον αυτών της περ. α', εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από ειδική διάταξη, ι) η νομική υποστήριξη της Διπλωματικής Επιτροπής Αναδιάρθρωσεων και Αποκρατικοποιήσεων, ιδίως σε θέματα που αφορούν στη διαδικασία και τους όρους διενέργειας των αποκρατικοποιήσεων. 2. Στην αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ανήκει επίσης η νομική υποστήριξη των Ανεξάρτητων Αρχών και Ν.Π.Δ.Δ., όπως αυτό προβλέπεται στον παρόντα ή σε ειδικές διατάξεις. (..) 5. Το ΝΣΚ ασκεί τις παραπάνω αρμοδιότητές του, με την Ολομέλεια (Πλήρη, Τακτική Α' και Β' και Διακοπών), τα Τμήματα, τους Σχηματισμούς, τα Γραφεία Νομικού Συμβουλίου, τα Ειδικά Γραφεία, τα Δικαστικά Γραφεία, τους δικηγόρους του Δημοσίου, τις δικηγορικές εταιρείες και τους δικηγόρους της αλλοδαπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα».

Εκ των ανωτέρω συνάγεται, ότι το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) αποτελεί ενιαία Ανώτατη Αρχή του κράτους, στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται πρωτίστως η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου, των ανεξάρτητων αρχών και των Ν.Π.Δ.Δ. ενώπιον των εθνικών, κοινοτικών και διεθνών δικαστηρίων. Ο θεσμικός, συνεπώς, ρόλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους δεν είναι άλλος από την υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου, το οποίο ωστόσο, αποτελεί ταυτόχρονα τόσο τον εργοδότη όσο και τον φορέα άσκησης της πειθαρχικής εξουσίας εις βάρος των Δημοσίων Υπαλλήλων. Όπως αποτυπώνεται σε άρθρο του Προέδρου του Ν.Σ.Κ. (Ο ρόλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και οι σύγχρονες προκλήσεις του Ιωάννη-Κωνσταντίνου Χαλκιά) «*Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΝΣΚ), το οποίο ιδρύθηκε το 1882 είναι ο «δικηγόρος» του Δημοσίου, που το εκπροσωπεί σε όλα τα Δικαστήρια, εθνικά, ενωσιακά και διεθνή (..)*».

Η αποκλειστική στελέχωση των Πειθαρχικών Συμβουλίων με Μέλη του κύριου Προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), συνεπάγεται, ότι κριτές των πειθαρχικών υποθέσεων καθίστανται, πρόσωπα, που ανήκουν στο ενιαίο σώμα, που εκπροσωπεί δικαστικά τα συμφέροντα του Δημοσίου και τα οποία είναι «δικηγόροι» του Δημοσίου, όπως ανωτέρω εκτέθηκε. Εξάλλου, πρόκειται περί των ιδίων προσώπων, τα οποία σε περίπτωση προσβολής μίας πειθαρχικής αποφάσεως, θα φέρουν την ευθύνη της εκπροσώπησης του Δημοσίου και μάλιστα, χωρίς να καταλείπεται σε αυτούς η δυνατότητα να προβούν σε εξωδικαστική ή συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς, σε περίπτωση, που κατά την άσκηση των καθηκόντων τους κρίνουν, ότι τα προβαλλόμενα εκ μέρους του πειθαρχικώς διωκόμενου είναι βάσιμα.

Υπό την έννοια αυτή, εγείρεται ζήτημα παράβασης της συνταγματικής αρχής της αμεροληψίας ως αρχής διοικητικής οργάνωσης του Δημοσίου, επί του οποίου είναι βέβαιο, ότι θα υπάρξει νομολογία του ΣτΕ τα επόμενα χρόνια.

Παρατήρηση 3^η:

Η Πειθαρχική συνδιαλλαγή, όπως περιγράφεται στο προτεινόμενο σχέδιο αποτελεί έναν νέο θεσμό, που φαίνεται, ότι ακολουθεί το μοντέλο της ποινικής συνδιαλλαγής, που ήδη ισχύει στον χώρο του ποινικού δικαίου. Όπως κάθε νέος θεσμός, η ίδια η πρακτική του εφαρμογή αναμένεται να κρίνει την επιτυχία του αλλά και τον τρόπο εφαρμογής του. Πλην όμως, αποτελεί κατ' αρχήν ένα θετικό βήμα τόσο για την επιτάχυνση της πειθαρχικής διαδικασίας όσο και για την προστασία των εργαζομένων, οι οποίοι δύνανται μέσω της διαδικασίας αυτής να αποφύγουν την επιβολή εξαιρετικά δυσμενών ποινών, όπως αυτή της προσωρινής παύσης, αποδεχόμενοι την τέλεση του πειθαρχικού αδικήματος και αποκαθιστώντας τις συνέπειες της πράξεως τους.

Θα ήταν χρήσιμο βεβαίως, ο εν λόγω θεσμός να επεκταθεί στο πλαίσιο του Πειθαρχικού Συμβουλίου και στα αδικήματα, τα οποία δύνανται να επισύρουν την ποινή της οριστικής παύσεως, προκειμένου να αντιμετωπίζεται ενιαία η πειθαρχική διαδικασία και να παρέχεται μία «δεύτερη ευκαιρία» σε υπαλλήλους, που έχουν υποπέσει μεν σε πειθαρχικό παράπτωμα πλην όμως, αναγνωρίζουν το σφάλμα τους και έχουν άρει πλήρως τις συνέπειες των πράξεων τους.

II. Επί των επιμέρους άρθρων του προτεινόμενου Νομοσχεδίου.

Παρατήρηση 1^η:

Άρθρο 5

Προθεσμία για την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάκλησης ή μη του διορισμού-Προσθήκη παρ.5 στο άρθρο 20 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Στο εν λόγω άρθρο ενώ προβλέπεται η διαδικασία ανάκλησης του διορισμού, δεν καθορίζεται σαφώς η σχέση της ανακλήσεως με την τυχόν ασκηθείσα πειθαρχική δίωξη, καθώς στην περίπτωση διορισμού, που προκλήθηκε με δόλιο τρόπο από τον υπάλληλο, η χρήση παράνομων μεθόδων για την επίτευξη του διορισμού, μπορεί παράλληλα να συνιστά και πειθαρχικό παράπτωμα. Ανακύπτει, λοιπόν, το ζήτημα, εάν πέραν της ανακλήσεως διορισμού, μπορεί να επιβληθεί εις βάρος του υπαλλήλου και ποινή όπως αυτή της οριστικής παύσης. Η σημασία του ζητήματος αυτού είναι πολλαπλή, αφού η μεν ανάκληση διορισμού αίρει τις συνέπειες αυτού αναδρομικά, η δε επιβολή ποινής οριστικής παύσεως, διακόπτει την υπαλληλική σχέση για το μέλλον. Επιπροσθέτως, στην περίπτωση της

ανάκλησης διορισμού, οι αποδοχές, που καταβλήθηκαν στο χρονικό διάστημα, που ο υπάλληλος εργάστηκε δύνανται να αναζητηθούν ενώ σε περίπτωση οριστικής παύσης, η διακοπή της μισθοδοσίας επέρχεται από την έκδοση της απόφασης. Επιβάλλεται η πρόβλεψη, ότι τυχόν πειθαρχική δίωξη, που έχει εκκινήσει συνεχίζεται και σε περίπτωση ανάκλησης του διορισμού και τυχόν ποινή, που θα επιβληθεί μετατρέπεται σε πρόστιμο.

Παρατήρηση 2^η:

Άρθρο 7

Διεύρυνση των περιπτώσεων θέσης υπαλλήλου σε αυτοδίκαιη αργία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 103 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Παρ.1, περ.δ. *«δ. ο υπάλληλος, ο οποίος παραπέμφθηκε αμετάκλητα στο ακροατήριο για οποιοδήποτε από τα ποινικά αδικήματα της περ. α' της παρ.1 του άρθρου 8.»*

και Άρθρο 8

Πρόβλεψη μετακίνησης ή μετάθεσης υπαλλήλου ως διοικητικού μέτρου- Τροποποίηση άρθρου 104 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Παρ.1, περ.α. *«α. Έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για αδίκημα, το οποίο μπορεί να επισύρει την έκπτωση από την υπηρεσία»*

Με την προσθήκη της περ.ε στο άρθρο 103, παρ.1 του Υ.Κ., προβλέπεται πλέον ως λόγος αυτοδίκαιης αργίας η αμετάκλητη παραπομπή στο ακροατήριο για τα αδικήματα του άρθρου 8, παρ.1α του Υ.Κ. ενώ με το αμέσως επόμενο άρθρο (104 Υ.Κ.) προβλέπεται ως λόγος δυνητικής αργίας η άσκηση ποινικής διώξεως για τα ίδια αδικήματα.

Αυτό αναμένεται να οδηγήσει στο εξής αποτέλεσμα: μόλις ασκηθεί ποινική δίωξη για αδίκημα του άρθρου 8, παρ.1^α ο υπάλληλος θα τίθεται σε δυνητική αργία και εφόσον παραπεμφθεί στο ακροατήριο (και μάλιστα σε σύντομο χρόνο, καθώς πρόκειται περί πλημμελημάτων) και ενώ ήδη βρίσκεται σε δυνητική αργία, θα τίθεται σε αυτοδίκαιη.

Επισημαίνεται, ότι η παρ.δ δεν υπήρχε στον ισχύοντα Υ.Κ. Προτείνεται η απαλοιφή της παρ.δ όπως προστίθεται στο σχέδιο ή η απαλοιφή της παρ.1α του επόμενου άρθρου (104 Υ.Κ.).

Παρατήρηση 3^η:

Άρθρο 8

Πρόβλεψη μετακίνησης ή μετάθεσης υπαλλήλου ως διοικητικού μέτρου-Τροποποίηση άρθρου 104 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Με την προσθήκη της παρ. 6 στο άρθρο 104 προβλέπεται:

«6. Σε περιπτώσεις επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, ο υπάλληλος δύναται, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, να μετακινείται ή να μετατίθεται υποχρεωτικά, από την οργανική μονάδα, όπου υπηρετεί, για τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας της διαδικασίας διερεύνησης διάπραξης, τυχόν πειθαρχικού παραπτώματος ή ποινικού αδικήματος και της εύρυθμης λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας».

Εν προκειμένω προβλέπεται μετάθεση, χωρίς αίτηση του υπαλλήλου και χωρίς γνωμοδότηση Υπηρεσιακού Συμβουλίου, πράγμα, που εγείρει ζητήματα αντίθεσης της διατάξεως αυτής προς το άρθρο 103, παρ.4 του Συντάγματος, το οποίο προβλέπει «4. Οι δημόσιοι υπάλληλοι, που κατέχουν οργανικές θέσεις... δεν μπορούν να μετατεθούν χωρίς γνωμοδότηση... Υπηρεσιακού Συμβουλίου...». Επιπροσθέτως, δεν προβλέπεται ο τρόπος αντιμετώπισης περιπτώσεων, που κατά το άρθρο 67 του Υ.Κ. εξαιρούνται γενικά από μεταθέσεις, όπως άτομα με ποσοστό αναπηρίας άνω του 50%.

Παρατήρηση 4^η:

Άρθρο 9

Δυνατότητα επιστροφής στην οργανική μονάδα σε περίπτωση υποχρεωτικής μετακίνησης ή μετάθεσης-Τροποποίηση άρθρου 105 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Με το εν λόγω άρθρο εισάγεται παρ.5 σύμφωνα με την οποία:

«5. Σε περίπτωση υποχρεωτικής μετακίνησης/μετάθεσης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 104, ο υπάλληλος δύναται να επανέλθει, κατόπιν αίτησής του στην οργανική μονάδα, από την οποία μετακινήθηκε/μετατέθηκε, εφόσον απαλλαγεί από κάθε πειθαρχική ή ποινική ευθύνη ή δεν του επιβληθεί πειθαρχική ποινή ή του επιβληθεί οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή έως το πρόστιμο αποδοχών τεσσάρων (4) μηνών».

Για τη μετάθεση υπαλλήλου απαιτείται κενή οργανική θέση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 67 του Υ.Κ. Εάν στο εν λόγω άρθρο δεν προβλεφθεί η δυνατότητα να μετατίθεται ο υπάλληλος ασχέτως υπάρξεως κενής οργανικής θέσεως, τότε η ως άνω ρύθμιση (αν και αποκαταστατική) έχει πολύ περιορισμένη εφαρμογή.

Παρατήρηση 5^η:

Άρθρο 10

Διεύρυνση των Πειθαρχικών παραπτώματων-Τροποποίηση παρ.1 και 3 άρθρου 107 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Παρ.1ζα. «ζα. η εκδήλωση κάθε μορφής βίας και παρενόχλησης στην εργασία, σύμφωνα με τον ν. 4808/2021 (Α' 101) κατά την άσκηση των καθηκόντων»,

Στην ως άνω διάταξη πρέπει να προστεθεί «και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων Υπουργικών Αποφάσεων» καθώς ο μεν Νόμος 4808/2021 εφαρμόζεται στο Δημόσιο αλλά το άρθρο 22, παρ.4 αυτού προβλέπει «4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών δύνανται να ορίζονται τα αρμόδια όργανα και να εξειδικεύονται τα μέτρα, που δύνανται να ληφθούν στο πλαίσιο πρόληψης και αντιμετώπισης φαινομένων βίας και παρενόχλησης στον δημόσιο τομέα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια». Η απόφαση, που έχει εκδοθεί είναι η ΔΙΔΑΔ/Φ.64/946/οικ.858/2023 (Β' 343) «Πρόληψη και αντιμετώπιση φαινομένων βίας και παρενόχλησης στην εργασία σε φορείς του Δημοσίου». Συνεπώς, είτε θα γίνει αναφορά στην ως άνω Υπουργική Απόφαση είτε θα γίνει αναφορά στις κατ' εξουσιοδότηση του Ν.4808/2021 εκδιδόμενες Υπουργικές Αποφάσεις. Ορθότερο είναι να γίνει αναφορά στις κατ' εξουσιοδότηση, γιατί η υφιστάμενη απόφαση μπορεί να τροποποιηθεί ή να αλλάξει. Επισημαίνεται, ότι τα πειθαρχικά παραπτώματα πρέπει να περιγράφονται με σαφήνεια.

Παρατήρηση 6^η:

Άρθρο 11

Εφαρμογή επιεικέστερου Νόμου-Προσθήκη παρ.3 στο άρθρο 108 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Στην παρ.5 του ως άνω άρθρου πέραν των άλλων αρχών και κανόνων του Ποινικού Δικαίου, που εφαρμόζονται στο πειθαρχικό δίκαιο πρέπει ρητά να προβλεφθεί η εφαρμογή των κανόνων συρροής των πειθαρχικών παραπτώματων.

Ο Ποινικός (όπως και Πειθαρχικός) Κώδικας προβλέπουν κατ' αρχήν την περίπτωση, που ένα αδίκημα τελείται με μία και μόνο πράξη. Δεν είναι σπάνιο, ωστόσο, μία πράξη να πληροί την αντικειμενική υπόσταση περισσότερων αδικημάτων ή ο δράστης να έχει τελέσει περισσότερες πράξεις, που να συνιστούν περισσότερα αδικήματα. Για την ορθή αντιμετώπιση των περιπτώσεων αυτών, στο ποινικό Δίκαιο προβλέπονται οι κανόνες συρροής. *Συγκεκριμένα,*

Πραγματική συρροή υπάρχει όταν τα περισσότερα αδικήματα πραγματώθηκαν με περισσότερες πράξεις.

Κατ' ιδέαν συρροή υπάρχει όταν τα περισσότερα εγκλήματα πραγματοποιήθηκαν με μία και μόνο πράξη.

Αληθινή συρροή υπάρχει τόσο σε περίπτωση πραγματικής όσο και κατ' ιδέαν συρροής, όταν η κοινωνική απαξία όλης της συμπεριφοράς του δράστη μπορεί να καλυφθεί μόνο με το συνδυασμό των διατάξεων, που το προβλέπουν.

Φαινομένη συρροή ή συρροή Νόμων υπάρχει επίσης τόσο σε περίπτωση πραγματικής όσο και κατ' ιδέαν συρροής όταν η κοινωνική απαξία της συμπεριφοράς του δράστη εμφανίζεται μεν να είναι πολυδιάστατη και έτσι να συνιστά πολλά εγκλήματα, ωστόσο καλύπτεται πλήρως από το ένα από αυτά.

Πρακτική σημασία της διάκρισης σε φαινόμενη και σε αληθινή. Σε περίπτωση, που υπάρχει φαινόμενη συρροή ο δράστης ευθύνεται για την τέλεση ενός μόνο εγκλήματος ενώ σε περίπτωση που η συρροή είναι αληθινή ο δράστης ευθύνεται για την τέλεση περισσότερων εγκλημάτων.

Πρακτική σημασία της διάκρισης σε πραγματική και σε κατ' ιδέαν συρροή. Αλλιώς γίνεται η επιμέτρηση της ποινής όταν η συρροή είναι πραγματική και αλλιώς όταν είναι κατ' ιδέαν.

Αυτό, που συνήθως αντιμετωπίζεται στην πράξη είναι να ασκείται πειθαρχική δίωξη για ένα και μόνο αδίκημα, στο οποίο αποδίδονται πολλαπλοί χαρακτηρισμοί, π.χ. συμπερίληψη πλαστού δικαιολογητικού στον υπηρεσιακό φάκελο και αναξιοπρεπής συμπεριφορά εντός και εκτός υπηρεσίας. Η πράξη, ωστόσο, που αποδίδεται στον υπάλληλο είναι μία και δεν μπορεί να έχει περισσότερους χαρακτηρισμούς. Το ζήτημα καθίσταται έτι δυσχερέστερο, όταν για τον ένα χαρακτηρισμό, που αποδίδεται στο αδίκημα προβλέπεται ποινή οριστικής παύσεως ενώ για τον άλλο χαρακτηρισμό προβλέπεται ηπιότερη ποινή. Έτσι, ενώ υφίσταται ειδικό αδίκημα, το οποίο περιγράφει την πράξη, που αποδίδεται στον υπάλληλο, αυτή λαμβάνει πολλαπλούς χαρακτηρισμούς με αποτέλεσμα ο υπάλληλος να διώκεται σαν να έχει τελέσει δύο αδικήματα με μία πράξη.

Για τον λόγο αυτό επιβάλλεται η ρητή πρόβλεψη εφαρμογής των κανόνων συρροής και στο Πειθαρχικό Δίκαιο, καθώς με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται τόσο η ενότητα της εννόμου τάξεως, όσο και η δίκαιη τιμώρηση των πειθαρχικών παραπτωμάτων.

Παρατήρηση 7^η:

Άρθρο 12

Διεύρυνση πειθαρχικών ποινών-Αντικατάσταση παρ.1, προσθήκη παρ.1Α και τροποποίηση παρ.3 και 4 άρθρου 109 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Στην παρ.1 του ως άνω άρθρου προβλέπεται:

«στ. η στέρηση του δικαιώματος συμμετοχής σε διαδικασία επιλογής προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου και η απαγόρευση άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου κατ' αναπλήρωση ή με ειδικές διατάξεις για διάστημα από ένα (1) έως πέντε (5) έτη, ζ. η αφαίρεση της άσκησης των καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου για τη θητεία ή το υπόλοιπό της και η απαγόρευση άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου κατ' αναπλήρωση ή με ειδικές διατάξεις για διάστημα από ένα (1) έως πέντε (5) έτη».

Οι δύο ποινές ταυτίζονται (η απαγόρευση άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου κατ' αναπλήρωση ή με ειδικές διατάξεις για διάστημα από ένα (1) έως πέντε (5) έτη). Συνεπεία αυτού, θα πρέπει είτε τα άρθρα να συμπτυχθούν είτε να αφαιρεθεί από το ένα εκ των δύο εδαφίων.

Παρατήρηση 8^η:

Άρθρο 14

Μη διακοπή της παραγραφής πειθαρχικών παραπτώματων-Τροποποίηση παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 112 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

«2. Πειθαρχικό παράπτωμα, το οποίο αποτελεί και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφεται πριν παραγραφεί το ποινικό αδίκημα. Για τα παραπτώματα αυτά οι πράξεις της ποινικής διαδικασίας διακόπτουν την παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος. Η έκδοση αμετάκλητου βουλεύματος ή αμετάκλητης ποινικής απόφασης, με την οποία παύει η ποινική δίωξη ή κηρύσσεται αθώος ο υπάλληλος, δεν ασκεί επιρροή επί της διακοπείσας παραγραφής του πειθαρχικού παραπτώματος. Η παραγραφή πειθαρχικών παραπτώματων με διαρκή χαρακτήρα εκκινεί από την τελευταία πράξη, που συνιστά τέλεση του παραπτώματος.

3. Η κλήση σε απολογία ή η παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο με την έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου διακόπτουν την παραγραφή. Στις περιπτώσεις αυτές ο συνολικός χρόνος παραγραφής ως την έκδοση της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης δεν μπορεί να υπερβεί τα επτά (7) έτη και προκειμένου για τα παραπτώματα των περ. α), γ), δ), θ), ι), κε), λγ) και λδ) της παρ. 1 του άρθρου 107, τα δέκα (10) έτη.».

Η φράση «δεν ασκεί επιρροή επί της διακοπείσας παραγραφής του πειθαρχικού παραπτώματος» είναι ακατάληπτη. Προτείνεται η αναδιατύπωση της «δεν αναιρούν την διακοπή της παραγραφής του πειθαρχικού αδικήματος». Εναλλακτικά μπορεί να αναδιατυπωθεί όλη η φράση «Η διακοπή της παραγραφής του πειθαρχικού αδικήματος δεν αναιρείται από την έκδοση αμετάκλητου βουλεύματος ή αμετάκλητης ποινικής απόφασης, με την οποία παύει η ποινική δίωξη ή κηρύσσεται αθώος ο υπάλληλος».

Στην παρ.3: «3. Η κλήση σε απολογία ή η παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο με την έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου (...)»

Η παραπομπή στο Πειθαρχικό Συμβούλιο και η έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου ταυτίζονται και συνεπεία αυτού μία εκ των δύο πρέπει να αφαιρεθεί.

Παρατήρηση 9^η:

Άρθρο 19

Αύξηση ορίου του προστίμου αποδοχών, που μπορούν να επιβάλλουν οι πειθαρχικώς Προϊστάμενοι-Τροποποίηση άρθρου 118 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

«6. Αν ο πειθαρχικώς Προϊστάμενος, ο οποίος έχει επιληφθεί, κρίνει ότι το παράπτωμα επισύρει ποινή ανώτερη της αρμοδιότητάς του, παραπέμπει την υπόθεση σε οποιονδήποτε ανώτερο αυτού πειθαρχικώς Προϊστάμενο μέχρι και τον Υπουργό ή και τον επικεφαλής του φορέα. Αν τα ανωτέρω όργανα κρίνουν, ότι η προσήκουσα ποινή είναι ανώτερη και της δικής τους αρμοδιότητας, παραπέμπουν την υπόθεση στο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 117 η παραπομπή γίνεται από τον Υπουργό Εσωτερικών».

Η φράση «Αν τα ανωτέρω όργανα...» προτείνεται να αντικατασταθεί από την φράση «ο Υπουργός ή ο επικεφαλής του φορέα» καθώς στην πράξη σημειώνεται το φαινόμενο, κατώτεροι πειθαρχικοί Προϊστάμενοι να παραπέμπουν την υπόθεση στο Πειθαρχικό Συμβούλιο, παρακάμπτοντας πλήρως την αρμοδιότητα των ενδιάμεσων Προϊσταμένων και πρωτίστως του Υπουργού ή του επικεφαλής του φορέα.

Παρατήρηση 10^η:

Άρθρο 21

Λειτουργία των Κλιμακίων του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα-Προσθήκη άρθρου 119B στον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

«1. (...) Με την ίδια απόφαση του Συντονιστή κατανέμονται και οι αρμοδιότητες των Κλιμακίων».

Δεν είναι σαφές, πως γίνεται η κατανομή των υποθέσεων σε Κλιμάκια. Εν ολίγοις, θα είναι Κλιμάκια ανά ομάδες υπηρεσιών (π.χ. Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Δήμοι κ.λπ.) ή θα μπορούν να επιλαμβάνονται υποθέσεων ανάλογα με την χρέωση, που θα γίνεται από τον Συντονιστή. Φρονώ, ότι ορθότερο είναι να κατανέμονται ανά Ομάδα Υπηρεσιών, καθώς η alacart

χρέωση των υποθέσεων, εγείρει ζητήματα αντίθεσης προς το Σύνταγμα, όπως στην αμέσως επόμενη παρατήρηση εκτίθεται. Πέραν αυτού, η νομοθετική εξουσιοδότηση πρέπει να περιέχει έστω σε γενικές γραμμές το περιεχόμενο της ρυθμίσεως, που καλείται να εκδώσει το διοικητικό όργανο.

Παρατήρηση 11^η:

Άρθρο 22

Αρμοδιότητα των Κλιμακίων του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα-Προσθήκη άρθρου 119Γ στον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

«3. Το Ειδικό Πενταμελές Κλιμάκιο συνεδριάζει για να εξετάσει υποθέσεις, που θίγουν σοβαρά το κύρος της Υπηρεσίας και προκάλεσαν το δημόσιο αίσθημα.».

Η αρμοδιότητα του Ειδικού Πενταμελούς Κλιμακίου, δεν μπορεί να καθορίζεται από αόριστες έννοιες, όπως «θίγουν σοβαρά το κύρος της υπηρεσίας και προκάλεσαν δημόσιο αίσθημα». Εύλογα αναρωτιέται κανείς, με ποιο κριτήριο καθορίζεται τι θίγει σοβαρά το κύρος της υπηρεσίας; Ποιος το κρίνει;

Εξάλλου, σύμφωνα με την νομολογία, (ΣτΕ 2580/1985, 307/1989, 4185/1996) τα Πειθαρχικά Συμβούλια επιβάλλεται να έχουν πάγια συγκρότηση, υπό την έννοια, ότι έχουν αρμοδιότητα να κρίνουν κάθε υπόθεση, που παραπέμπεται στο Συμβούλιο κατά τη διάρκεια του χρονικού διαστήματος που διατηρείται η ιδιότητα τους ως Μέλη και δεν επιτρέπεται να λειτουργούν με την ευκαιρία μίας συγκεκριμένης περίπτωσης. Σε αντίθετη περίπτωση, παραβιάζεται το άρθρο 2 του Συντάγματος, που αφορά στην προστασία της αξίας του ανθρώπου, το άρθρο 5 του Συντάγματος που αφορά στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας και σταδιοδρομίας εκάστου πολίτη και η αρχή του κράτους δικαίου στην οποία απέβλεπε το Σύνταγμα **(Ι. Συμεωνίδη, Η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων στην εποχή των Μνημονίων, σελίδα 51-52).**

Παρατήρηση 12^η:

Άρθρο 32

Διεξαγωγή πειθαρχικής ανάκρισης από μέλος του Πειθαρχικού Συμβουλίου ή από μόνιμο υπάλληλο-Χρήση τεχνολογιών απομακρυσμένης σύνδεσης-Τροποποίηση άρθρου 127 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

«Άρθρο 127 Πειθαρχική ανάκριση: 1. Πειθαρχική ανάκριση διεξάγεται μόνο κατά τη διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου και είναι υποχρεωτική, με εξαίρεση

τις ακόλουθες περιπτώσεις: α. *Όταν τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση του πειθαρχικού παραπτώματος προκύπτουν από το φάκελο κατά τρόπο αναμφισβήτητο, μετά από ειδική κρίση του Πειθαρχικού Συμβουλίου για τη μη διενέργεια πειθαρχικής ανάκρισης»*

Η εκτίμηση, ότι τα πραγματικά περιστατικά προκύπτουν από τον φάκελο κατά τρόπο αναμφισβήτητο είναι μία κρίση, που μπορεί πολλαπλώς να αμφισβητηθεί. Η περίπτωση α' παραγνωρίζει τελείως το γεγονός, ότι εάν κριθεί, ότι τα πραγματικά περιστατικά προκύπτουν κατά τρόπο αναμφισβήτητο, ο υπάλληλος στερείται του δικαιώματος του να εξετάσει μάρτυρες, εφόσον σε κανένα άλλο στάδιο της διαδικασίας δεν του δόθηκε το δικαίωμα αυτό (π.χ. μέσω Ε.Δ.Ε.). Φρονώ, ότι πρέπει να υπάρξει η εξής διατύπωση: *«Κατ' εξαίρεση, είναι υποχρεωτική η πειθαρχική ανάκριση, όταν ο διωκόμενος δηλώνει, ότι επιθυμεί την εξέταση μαρτύρων, οι οποίοι δεν έχουν εξεταστεί σε οποιοδήποτε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας».*

Παρατήρηση 13^η:

Άρθρο 35

Προθεσμία για την κλήση σε απολογία-Τροποποίηση άρθρου 134 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

«2. Στην κλήση σε απολογία καθορίζεται σαφώς το αποδιδόμενο πειθαρχικό παράπτωμα και τάσσεται εύλογη προθεσμία για απολογία. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι βραχύτερη από πέντε (5) εργάσιμες ημέρες. Η προθεσμία για απολογία μπορεί να παραταθεί μία μόνο φορά έως δύο (2) εργάσιμες ημέρες με απόφαση του πειθαρχικώς Προϊσταμένου ή του Προέδρου του Κλιμακίου του Πειθαρχικού Συμβουλίου, μετά από αιτιολογημένη έγγραφη αίτηση του διωκόμενου. Εκπρόθεσμη απολογία λαμβάνεται υποχρεωτικά υπόψη, εφόσον υποβάλλεται μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης στο Κλιμάκιο. (...)».

Η παράταση για δυο (2) ακόμα ημέρες και συνολικά η προθεσμία για υποβολή απολογίας σε επτά (7) ημέρες είναι υπερβολικά σύντομη, δεδομένου, ότι ο πειθαρχικά διωκόμενος πρέπει να λάβει πριν την απολογία αντίγραφο του πειθαρχικού φακέλου, που πολλές φορές είναι ογκώδης. Προτείνεται είτε η προθεσμία των πέντε (5) ημερών να εκκινεί από την λήψη αντιγράφου του πειθαρχικού φακέλου είτε και μάλλον αυτό είναι ορθότερο, να επιτρέπεται η παράταση για άλλες πέντε (5) ημέρες (Σύνολο δέκα ημέρες αντί για επτά).

Παρατήρηση 14^η:

Άρθρο 39

Εξαίρεση μελών Κλιμακίων Πειθαρχικού Συμβουλίου-Τροποποίηση άρθρου 137 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

«2. (...) Ειδικά για τα Τριμελή Κλιμάκια, όταν γίνει δεκτή αίτηση εξαίρεσης τόσο του τακτικού όσο και αναπληρωματικού μέλους, με απόφαση του Συντονιστή ορίζεται νέο μέλος του Κλιμακίου, τακτικό και αναπληρωματικό, για την εξέταση της συγκεκριμένης υπόθεσης.»

Ο ad hoc ορισμός Μέλους του Συμβουλίου, μπορεί να υποστηριχθεί, ότι είναι αντίθετος προς το Σύνταγμα, όπως εκτέθηκε στην 11^η κατ' άρθρο παρατήρηση.

Η πρόταση πρέπει να αναδιατυπωθεί «Ειδικά για τα Τριμελή Κλιμάκια, όταν γίνει δεκτή αίτηση εξαίρεσης τόσο του τακτικού όσο και αναπληρωματικού μέλους, με απόφαση του Συντονιστή η υπόθεση χρεώνεται σε άλλο Κλιμάκιο του Συμβουλίου».

«3. Στην περίπτωση της παρ.4 του άρθρου 114, αποκλείεται να μετάσχει στο Πειθαρχικό Συμβούλιο ο ανακριτής ή αυτός, που συμμετείχε στο Πειθαρχικό Συμβούλιο κατά την πρώτη κρίση».

Η παραπομπή στο άρθρου 114, παρ.4 είναι εσφαλμένη και ήταν εσφαλμένη ήδη από τον Ν.4057/2012. («4. Αν μετά την έκδοση πειθαρχικής απόφασης, με την οποία απαλλάσσεται ο υπάλληλος ή επιβάλλεται ποινή κατώτερη από την οριστική παύση, εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου, με την οποία διαπιστώνονται πραγματικά περιστατικά, που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση παραπτώματος της περίπτωσης α της παραγράφου 4 του άρθρου 109 του παρόντος, με η πειθαρχική διαδικασία επαναλαμβάνεται με την διαδικασία του άρθρου 143. Επίσης επαναλαμβάνεται η πειθαρχική διαδικασία, εάν μετά την έκδοση καταδικαστικής πειθαρχικής απόφασης, με την οποία επιβάλλεται οποιαδήποτε ποινή εκδοθεί αμετάκλητη ποινική απόφαση ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα για την πράξη ή την παράλειψη για την οποία τιμωρήθηκε πειθαρχικά ο υπάλληλος»)

Προτείνεται η απαλοιφή της φράσης «Στην περίπτωση της παρ.4 του άρθρου 114».

Παρατήρηση 15^η:

Άρθρο 43

Ενεργητική νομιμοποίηση για την άσκηση προσφυγής κατά πειθαρχικής απόφασης-Τροποποίηση άρθρου 142 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

«2. Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του διοικητικού εφετείου έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι κατά των αποφάσεων του πειθαρχικού συμβουλίου που κρίνουν **σε πρώτο και τελευταίο βαθμό** και επιβάλλουν οποιαδήποτε ποινή, πλην της έγγραφης

επίπληξης και του προστίμου αποδοχών έως ενός (1) μηνός, με την επιφύλαξη της παρ. 1».

Με το άρθρο αυτό διαμορφώνονται τρεις κατηγορίες δικαστικών προσφυγών:

- 1. Οι αποφάσεις του Πειθαρχικού Συμβουλίου, που επιβάλλουν ποινή υποβιβασμού ή οριστικής παύσης, προσβάλλονται με υπαλληλική προσφυγή.**
- 2. Οι αποφάσεις του Πειθαρχικού Συμβουλίου, που κρίνουν σε πρώτο και τελευταίο βαθμό προσβάλλονται με προσφυγή στο Διοικητικό Εφετείο, εφόσον επιβάλλουν ποινή μεγαλύτερη της έγγραφης επίπληξης και προστίμου έως ενός μηνός.**
- 3. Οι αποφάσεις του Πειθαρχικού Συμβουλίου, που εκδίδονται κατόπιν ενστάσεως ή εκδίδονται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό και επιβάλλουν ποινή μικρότερη του προστίμου αποδοχών ενός μήνα, προσβάλλονται με αίτηση ακύρωσης.**

Οι δύο πρώτες προσφυγές είναι προσφυγές ουσίας, πράγμα που συνεπάγεται, ότι το Δικαστήριο μπορεί να εξετάσει την υπόθεση τόσο στις τυπικές της παραλείψεις όσο και στην ουσία της.

Η τρίτη κατηγορία είναι καθαρά ακυρωτική και δεν μπορεί να εισέλθει στην ουσία της υποθέσεως.

Μετά τη διεύρυνση των ποινών, που μπορούν να επιβάλλουν οι πειθαρχικοί Προϊστάμενοι αλλά και δεδομένης της δυνατότητας, όταν ασκείται ένσταση υπέρ της διοικήσεως να επιβληθεί βαρύτερη ποινή, από αυτήν, που επέβαλε ο πειθαρχικός Προϊστάμενος, φρονώ, ότι η παρ.2 πρέπει να διαμορφωθεί ως εξής:

«2. Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι κατά των αποφάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου, που επιβάλλουν οποιαδήποτε ποινή, πλην της έγγραφης επίπληξης και του προστίμου αποδοχών έως και ενός (1) μηνός, με την επιφύλαξη της παρ. 1.»

Με τον τρόπο αυτό, θα δύναται να ασκηθεί προσφυγή ουσίας ενιαία για όλες τις αποφάσεις των Πειθαρχικών Συμβουλίων, ανάλογα με το είδος της ποινής, που επιβάλλουν, με εξαίρεση την ποινή της επίπληξης και του προστίμου μέχρι και ενός μηνός, που εκεί δικαιολογείται η διαφοροποίηση, λόγω της ηπιότητας της ποινής.

Παρατήρηση 16^η:

Άρθρο 47

Δυνατότητα υποβολής παραίτησης κατά τη διάρκεια πειθαρχικής δίωξης-Αντικατάσταση παρ.2 άρθρου 148 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

«2. Η άσκηση πειθαρχικής δίωξης σε βάρος του υπαλλήλου δεν εμποδίζει την υποβολή παραίτησης. Στην περίπτωση αυτή, ωστόσο, η πειθαρχική διαδικασία συνεχίζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 113».

Είναι σημαντικό το γεγονός, ότι πλέον μπορεί να υποβάλλει παραίτηση υπάλληλος εις βάρος του οποίου εκκρεμεί πειθαρχική δίωξη, καθώς μέχρι τώρα τέτοια δυνατότητα δεν αναγνωρίζονταν, χωρίς στην πραγματικότητα να συντρέχει κανένας ουσιαστικός λόγος. Συνεπεία αυτού, δεκάδες υπάλληλοι παρέμεναν σε κατάσταση «αλυτρωτισμού» αναμένοντας να εκδικαστεί μια πειθαρχική υπόθεση, που διαρκούσε χρόνια.

Παρατήρηση 17^η:

Άρθρο 67

Τελικές διατάξεις

«1. Οι διατάξεις του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., όπως διαμορφώνονται με τον παρόντα νόμο, που αναφέρονται σε θέματα έκπτωσης, αργιών και στο Πειθαρχικό Δίκαιο (άρθρα 106 έως 146) των μόνιμων υπαλλήλων εφαρμόζονται αναλόγως στο προσωπικό του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των Κεφαλαίων Α' και Β' του π.δ. 410/1988 (Α' 191). Αν επιβληθεί στον υπάλληλο αμετάκλητα η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης, η καταγγελία της σύμβασης εργασίας του είναι υποχρεωτική. Στην περίπτωση αυτή εκδίδεται από το αρμόδιο για την πρόσληψη όργανο διαπιστωτική πράξη, που επέχει θέση καταγγελίας της σύμβασης. Σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης, λόγω έκπτωσης ή λόγω επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης δεν καταβάλλεται η αποζημίωση του άρθρου 55 του π.δ. 410/1988.

2. Το Πενταμελές Κλιμάκιο του Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 119Α του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. έχει αρμοδιότητα για τα θέματα καταγγελίας από την υπηρεσία της σύμβασης εργασίας του προσωπικού της παρ. 1. Σπουδαίο λόγο, σύμφωνα με το άρθρο 53 του π.δ.410/1988 (Α' 191) για την καταγγελία από την υπηρεσία της σύμβασης εργασίας, μπορεί να αποτελεί η τέλεση κάθε πειθαρχικού παραπτώματος, διατηρουμένων σε ισχύ των ρυθμίσεων του άρθρου 55 του ίδιου διατάγματος. Η επιβολή οποιασδήποτε πειθαρχικής ποινής δεν εμποδίζει την πρόοδο της προβλεπόμενης στο άρθρο 53 παρ. 2 του ίδιου διατάγματος διαδικασίας».

Κατά τα παγίως δεκτά γενόμενα από την Νομολογία, οι διαφορές, που έχουν ως υποκείμενη σχέση, σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου, υπάγονται στα Πολιτικά Δικαστήρια. Πρέπει να προστεθεί διάταξη, η οποία να προβλέπει ρητά τα

ένδικα βοηθήματα, που μπορούν να ασκηθούν σε περίπτωση πειθαρχικής ποινής εις βάρος Αορίστου Χρόνου εργαζόμενων.

Συγκεκριμένα προτείνεται η προσθήκη φράσης :

«Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου έχουν οι ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπάλληλοι κατά των αποφάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου, που επιβάλλουν οποιαδήποτε ποινή, πλην της έγγραφης επίπληξης και του προστίμου αποδοχών έως και ενός (1) μηνός».

Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η ενιαία κρίση των πειθαρχικών υποθέσεων και η δυνατότητα άσκησης προσφυγής ουσίας, που κρίνει πέραν των τυπικών, την ουσία της πειθαρχικής υποθέσεως.